Ο ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΣ ΤΩΝ ΙΠΠΟΤΩΝ

ΤΟΥ κ. ΦΩΤΟΥ ΓΙΟΦΥΛΛΗ

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Τ' ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ Γ. ΜΟΥΡΟΥΖΗ

('Η μόνη αὐθεντικὴ βιογραφία τοῦ γενναίου Ἕλληνος πρίγκηπος)

Γ'.

Α καὶ αὐτὰ τὰ γλέντια δὲν ἱκανωτοιοῦσαν τὸν Μουρούζη. Διαρκῶς ἄλλαζε παρέες καὶ τρόπους γλεντιοῦ. Πότε ἄφηνε τοὺς ἀξιωματικούς κ' ἔκανε παρέα μὲ ἁπλοὺς στρατιῶτες καὶ πότε ἐγλεντοῦσε μὲ τοὺς ἰθαγενεῖς. Πολλὲς φορὲς τὸν εὕρισκεν ἡ ἡμέρα ἀναίσθητο ἀπὸ τὸ ποτό, ἀνάμεσα σὲ μιὰ παρέα μεθυσμένων 'Αλγερίνων!.

Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε ἔτσι νὰ γίνεται ἐνοχλητικὸς στὴν ὑπηρεσία τῆς Λεγεῶνος. Πότε ἔλειπε καὶ πότε παρουσιάζετο μεθυσμένος στὸ σῶμα του.

Τέλος ἀποφάσισε νὰ θέση τέρμα σ' αὐτὴ τὴν κατάστασι μόνος του καὶ μιὰ μέρα ἐζήτησε νὰ παρουσιασθῆ στὸ στρατηγό του.

'Ο στρατηγὸς ἐδέχτηκε ἀμέσως τὸν Μουρούζη.

—Θέλω νὰ σᾶς ἀναφέρω κάτι, γενναιότατε, ἄρχισεν ὁ Μουρούζης.

—Θὰ σᾶς ἀκούσω εὐχαρίστως.

—Ξέρω, στρατηγέ μου, ὅτι συχνὰ γίνομαι ἐνοχλητικός, ἴσως καὶ ἀντιπειθαρχικός. 'Η παρουσία μου λοιπὸν στὸ σύνταγμά μου ἴσως νὰ βλάπτη τὸ σύνολο. Αὐτὰ ὅλα τὰ ἐννοῶ. 'Αλλὰ δυστυχῶς ἔχω ἐλαττώματα...

—Ὅπως ἔχετε καὶ μεγάλα προτερήματα, ἐπρόσθεσεν ὁ στρατηγός.

—Πίνω πολὺ καὶ παραφέρομαι...

—Ναί. 'Αλλὰ σᾶς τὰ ἐσυγχωρήσαμε πάντοτε ὅλ' αὐτά, μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ διορθωθῆτε.

—Καὶ ὅμως δὲν μπορῶ νὰ διορθωθῶ.

—Πρέπει ὅμως νὰ τ' ἀφήσετε ὅλ' αὐτά, γιατὶ ἔχετε μεγάλα προσόντα ἀνδρείας καὶ στρατιωτικῆς ἀξίας, ποὺ δὲν εἶνε σωστὸ νὰ χαθοῦν...

—Εὐχαριστῶ, στρατηγέ μου, ἀλλά..

— Κύριε Μουρούζη, δὲν ὑπάρχει «ἀλλά». 'Οφείλετε νὰ διορθώσετε τὰ μικρὰ ἐλαττώματά σας, χάριν τῶν μεγάλων προτερημάτων σας

— Δὲν γίνεται τίποτε, στρατηγέ μου.

'Επηκολούθησε μικρὰ σιωπή. 'Ο Μουρούζης ἦταν σκεπτικός... Καὶ ὁ στρατηγὸς τὸν ρώτησε :

—Λοιπὸν τί θέλετε ;

—Θέλω νὰ σᾶς πῶ ὅτι ἐδῶ πλήττω, ὅτι εἶμαι δυστυχὴς ἄνθρωπος καὶ θέλω νὰ φύγω !

—Νὰ φύγετε ;

—Ναί.

—Θὰ παραιτηθῆτε ;

—Βεβαιότατα. Ἔρχομαι μ' αὐτὴν τὴν ἀπόφασι. Σᾶς ὑποβάλλω τὴν παραίτησίν μου.

Καὶ λέγοντάς τα αὐτὰ ὁ Μουρούζης, ἐνεχείρησε στὸ στρατηγὸ ἕνα ἔγγραφο.

—'Εδῶ εἶνε, εἶπε, ἡ παραίτησίς μου καὶ ὑπογράφτη.

—Κύριε Μουρούζη, εἶπε τότε ὁ στρατηγός, προσέξετε μὴ μετανοήσετε.

—Ὄχι, στρατηγέ μου. Δὲν θὰ μετανοήσω.

Πραγματικὰ ὁ Μουρούζης δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀλλάξη γνώμη. Ἔπληττεν ἐκεῖ κάτω. 'Η 'Αλγερία δὲν εἶχε πειὰ γι' αὐτὸν περιπέτειες καὶ κινδύνους. Γιατὶ λοιπὸν νὰ μείνη ἐκεῖ ; Ἐζητοῦσε νὰ πάη ἀλλοῦ, γιὰ νὰ βρῆ νέες περιπέτειες καὶ νέους κινδύνους.

***

Ἔτσι μιὰ μέρα ὁ Μουρούζης ἄφησε τὴν 'Αλγερία καὶ ξαναγύρισε στὴ Γαλλία. Βγῆκε στὴ Μασσαλία καὶ τράβηξε γιὰ τὸ Παρίσι.

'Εκεῖ βρῆκε τοὺς παληούς του φίλους, τὰ παληά του γλέντια... Ξανάρχισε τὶς περιπέτειές του στὴν πολυθόρυβη κοσμικὴ ζωὴ τῆς μεγαλοπόλεως. Τὰ γλέντια του ἐκεῖ ἦσαν πιὸ πολυδάπανα, πιὸ ἐξαντλητικά, πιὸ πολυποίκιλα.. Καὶ γλέντησεν ἀρκετὸ καιρό, μὲ τὴν πιὸ μεγάλη ὄρεξι...

Μὰ ἦλθε τέλος ὁ κόρος.

Ἕνα πρωῒ ὁ Μουρούζης ἐπεθύμησε τὴν μικρή, ὡραία καὶ ἥσυχη τότε 'Αθήνα. 'Ηταν κατὰ τὸ 1889. 'Επεθύμησεν ὁ ξενητεμένος τόσα χρόνια νὰ ἰδῆ τὴν ἀγαπημένη του 'Αθήνα καὶ περισσότερο τὴν γρηᾶ μητέρα του, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε πολύ... Μὲ τί λαχτάρα ἡ δύστυχη θὰ τὸν ξανάβλεπε !

Δὲν ἄργησε λοιπὸν νὰ λάβη τὴν ἀπόφασί του καὶ μιὰ μέρα κατέβηκε στὴ Μασσαλία, ἐμπῆκε σ' ἕνα βαπόρι καὶ ἔφθασε στὸν Πειραιᾶ. 'Η μητέρα του τὸν ἀντίκρυσε στὴν 'Αθήνα ξαφνικά. Δὲν τὸν περίμενε. Καὶ φαντάζεται καθένας τὴ χαρά της ὅταν ξαναεῖδε τὸ παιδί της, ἔπειτ' ἀπὸ τόσους κινδύνους...

Μὰ καὶ ὁ Μουρούζης ἦταν γεμᾶτος χαρὰ καὶ συγκίνησι, ποὺ ξαναεῖδε τὴν μητέρα του,—τὸ πιὸ ἀγαπητὸ πρόσωπο ποὺ εἶχε στὸν κόσμο ! Εἶνε γεγονὸς πὼς τίποτε δὲν ἐσέβετο καὶ δὲν ἀγαποῦσε ὁ Μουρούζης, ὅσο τὴν γρηᾶ μητέρα του. Καὶ ὅταν ἀποφάσιζε μιὰ μεγάλη τρέλλα καὶ ἡ μητέρα του τοῦ ἔλεγε τὸ «ὄχι», αὐτὸ τὸ «ὄχι» ἀρκοῦσε νὰ τὸν συγκρατήση. 'Ηταν γι' αὐτὸν διαταγή !

***

Κατὰ τὶς πρῶτες ἡμέρες τῆς ἐπιστροφῆς του στὴν 'Αθήνα, ὁ Μουρούζης ἦταν ἥσυχος καὶ εὐχαριστημένος πλάϊ στὴ μητέρα του. Ἄρχισε νὰ βρίσκη παληοὺς φίλους, μὰ καὶ νέους γνωρίμους. Καὶ δὲν ἄργησαν νὰ διοργανωθοῦν νέα γλέντια. 'Εννοεῖται ὅτι ὁ Μουρούζης ξανάρχισε τὸ κρασὶ καὶ τ' ἄλλα ποτά. Καὶ ἐγύριζε συχνὰ τὸ βράδυ στὸ σπίτι του μεθυσμένος, σὲ κακὰ χάλια !

'Η μητέρα του στὴν ἀρχὴ ἐπίστεψε πὼς τὸ πρᾶγμα ἦταν τυχαῖο. Μὰ ἔπειτα εἶδε πὼς τὰ μεθύσια τοῦ Γιώργου ἦταν καθημερινά. Καὶ τότε πειὰ κατάλαβε τὸ τρομερὸ ἐλάττωμα τοῦ γιοῦ της...

Καὶ ὅταν ὁ Μουρούζης, ἀπάνω στὸ μεθύσι του, ἔσπαζε ποτήρια, μπουκάλες, καθρέφτες καὶ ὅ,τι εὕρισκεν ἐμπρός του, ἡ μητέρα του γρήγορα τὸ ἐμάθαινε. 'Ηταν μικρὴ τότε ἡ 'Αθήνα... Ὁ Μουρούζης πραγματικὰ ἐντρέπετο γιὰ ὅ,τι ἔκανε, ἔσπευδε νὰ πληρώση τὰ σπασμένα καὶ ζητοῦσε συγνώμην ἀπὸ τὴν μητέρα του, γιατὶ τὴν πίκρανε.

Πολλὲς φορὲς μάλιστα, καὶ χωρὶς ἡ μητέρα του νὰ μάθη μιὰ τρέλλα του, τῆς τὴν ἐξομολογεῖτο αὐτὸς ὁ ἴδιος τὴν ἄλλη μέρα :

—Μητέρα, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὲ συγχωρήσης...

—Γιατί, παιδί μου ;

—Χθὲς τὸ βράδυ τάσπασα πάλιν ὅλα στὴ μπύρα...

—Καὶ γιατὶ μοῦ τὸ λές ; Δὲν τὰ πλήρωσες ;

—Ὄχι, τὰ πλήρωσα... Μὰ σοῦ τὸ λέω γιὰ νὰ πῶ πὼς λυποῦμαι καὶ μετανοῶ γιὰ ὅ,τι ἔκαμα.

—Νὰ μὴ τὸ ξανακάμης λοιπόν.

—Ἂν μπορέσω...

Μὰ πραγματικὰ δὲν μποροῦσε. Τὸ ποτὸ τοῦ εἶχε γίνει τύραννος. Δὲν μποροῦσε ν' ἀποφύγη τὸ μεθύσι καὶ τὶς ἀτακόλουθιά του..

***

Μιὰ φορά, γιὰ νὰ διορθώση τὸν ἑαυτό του, ὁ Μουρούζης ἀποφάσισε νὰ τὸν τιμωρήση αὐστηρά. Ἔλαβε δηλαδὴ τὴν ἀπόφασι, ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα, νὰ μὴ φάγη τίποτε, οὔτε νὰ πιῆ κανένα ποτό. Καὶ αὐτὴν τὴν ποινὴ τὴν ἐπέβαλε στὸν ἑαυτό του, γιατὶ ἡ μητέρα του τοῦ ἔκαμε ζωηρὲς παρατηρήσεις καὶ τοῦ ἐζήτησε νὰ κόψη τὸ ποτό, μὲ κάθε τρόπο.

Μὰ ὅταν ἡ μητέρα του ἔμαθεν ὅτι, ὁ γιός της ὄχι μονάχα δὲν πίνει, ἀλλὰ οὔτε τρώγει καθόλου, πῆγε νὰ τὸν δῆ στὸ δωμάτιό του.

—Παιδί μου, τοῦ εἶπε, σὲ παρακαλῶ, νὰ ἐκτελέσης μόνο τὴν μισὴ ἀπόφασί σου.

—Δηλαδή, μητέρα ;

—Νὰ μὴ πίνης. Τὸ ποτὸ σὲ κάνει σὰν τρελλὸ καὶ πρέπει νὰ τὸ κόψης. Μὰ τὸ φαγητὸ δὲν σοῦ κάνει κακό...

—Ναί, μητέρα μου, εἶπε τότε ὁ Μουρούζης. Ἔχετε δίκηο καὶ τώρα, ὅπως εἴχατε δίκηο κι' ὅταν μοῦ ξαναείπατε νὰ κόψω τὸ ποτό. Μὰ ὁ ἑαυτός μου εἶνε ἄθλιος καὶ ἀξίζει νὰ τιμωρηθῆ γιὰ τὶς ἀταξίες ποὺ κάνει ὅταν πίνω. Γι' αὐτὸ ἀποφάσισα ἐπὶ μιὰ ἑβδομάδα νὰ τὸν ἀφήσω νηστικό. Χωρὶς ποτὸ καὶ χωρὶς φαΐ. Ἔπειτα, θέλω μ' αὐτὸ τὸν τρόπο νὰ δοκιμάσω ἂν ἔχω θέλησι.

'Η μητέρα τοῦ Μουρούζη δὲν μπόρεσε νὰ ἐπιμείνη πιὸ πολύ. Ἔβλεπεν ὅτι δὲν μποροῦσε ν' ἀλλάξη τὶς ἀποφάσεις τοῦ γιοῦ της. Τὸν ἄφησε λοιπὸν ἐλεύθερο νὰ νηστέψη ὁλόκληρη τὴν ἑβδομάδα. Καὶ πραγματικὰ ὁ Μουρούζης ἐξετέλεσεν ὅλη τὴν τιμωρία τοῦ ἑαυτοῦ του. Ἔτσι ἐπείσθη ὅτι ἔχει γερὴ θέλησι.

Αὐτὴ ὅμως ἡ τιμωρία δὲν τὸν ὠφέλησε σὲ τίποτε. Μόλις ξανάρχισε νὰ τρώη, ξανάρχισε καὶ νὰ πίνη, νὰ σπάζη, νὰ δέρνη...

'Η δύστυχη μητέρα του ἔβλεπεν ὅτι δὲν μπορεῖ νὰ τὸν διορθώση. Τὸ πάθος τοῦ ποτοῦ τὸν εἶχε σκλάβο..

***

Ἂν καὶ ἦταν γλεντζὲς ὁ Μουρούζης καὶ κάθε βράδυ ἐμεθοῦσε κ' ἔκανεν ἐπεισόδια, δὲν διέκοπτεν ὅμως ποτὲ καὶ τὶς διαλεκτὲς κοινωνικές του σχέσεις. Ὅλοι οἱ φίλοι τῶν οἰκογενειῶν Μουρούζη καὶ Μαυρομιχάλη ἦσαν φίλοι του, μὰ καὶ αὐτὸς ὁλοένα ἀποκτοῦσε νέες κοινωνικὲς σχέσεις. Ἐξ ἄλλου, ἡ φήμη του εἶχε γεμίσει τὴν 'Αθήνα, καὶ κάθε κυρία καὶ δεσποινὶς εἶχεν ἐπιθυμία νὰ τὸν γνωρίση.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : 'Η συνέχεια.